

Pressi- ja teabeosakond

Euroopa Liidu Kohus
PRESSITEADE nr 30/21
Luxembourg, 2. märts 2021

Kohtuotsus (kohtuasi C-425/19 P)
komisjon vs. Itaalia, Fondo interbancario di tutela dei depositi, Banca d'Italia
ja Banca Popolare di Bari SCpA

Euroopa Kohus jätab rahuldamata apellatsioonkaebuse, mille komisjon esitas Üldkohtu otsuse peale, mis käsitleb Itaalia pankade konsortsiumi poolt ühe oma liikme toetuseks võetud meetmeid

*Üldkohus leidis põhjendatult, et need meetmed ei kujuta endast riigiabi, kuna need ei ole
omistatavad Itaalia riigile*

Itaalia pank Banca Popolare di Bari SCpA (BPB) väljendas 2013. aastal huvi Banca Tercase (edaspidi „Tercas“), mis on erakapitalil põhinev Itaalia pank, mille suhtes algatati erihaldusmenetlus pärast seda, kui Itaalia pangandussektori järelevalveasutusena tegutsev Banca d'Italia oli tuvastanud rikkumisi, kapitali suurendamise vastu.

BPB huvi väljendamine sõltus aga tingimusest, et **Fondo Interbancario di Tutela dei Depositi (FITD) katab täielikult Tercase negatiivse omakapitali**. FITD on eraõiguslik pankadevaheline vastastikune **konsortsium**, millel on mõne tema liikme halduskorras sundlikvideerimise korral kohustus sekkuda hoiuste seadusliku tagatise andmise vormis. FITD-l on muu hulgas õigus ennetavalt sekkuda, et toetada oma liiget, kelle suhtes on algatatud erihaldusmenetlus. Niisugune võimalus nõuab aga, et on olemas saneerimisväljavaateid ja ette võib näha väiksemat kulu võrreldes sellega, mis kaasneks FITD sekkumisega õigusliku tagatise andmise vormis selle liikme sundlikvideerimise korral.

Olles veendunud, et Tercase kasuks ennetav sekkumine on majanduslikult soodsam kui halduskorras sundlikvideerimise korral selle panga hoiustajatele hüvitise maksmine, **otsustas FITD 2014. aastal katta Tercase negatiivse omakapitali ja anda talle teatavad tagatised. Need meetmed kiitis Banca d'Italia heaks.**

Komisjon leidis oma 23. detsembri 2015. aasta otsuses¹, et FITD selline sekkumine Tercase kasuks kujutab endast Itaalia poolt Tercasele ebaseaduslikult antud abi ning andis korralduse see abi tagasi nõuda.

Itaalia, BPB ja FITD, keda toetas Banca d'Italia, esitasid hagid selle otsuse tühistamiseks. **Üldkohus rahuldab nende hagid 19. märtsi 2019. aasta kohtuotsusega²** ja tühistas komisjoni otsuse põhjendusel, et FITD sekkumise riigiabina käsitamise tingimused ei olnud täidetud, kuna seda sekkumist ei saa omistada Itaalia riigile ja seda ei rahastatud selle liikmesriigi ressurssidest³.

Euroopa Kohtu suurkoda, jättes komisjoni apellatsioonkaebuse rahuldamata, täpsustab oma kohtupraktikat seoses selliste abimeetmete riigi omistatavusega, mida on andnud eraõiguslik üksus, mis ei ole riigiasutus ega riigi osalusega äriühing.

Euroopa Kohtu hinnang

1 Komisjoni 23. detsembri 2015. aasta otsus (EL) 2016/1208 riigiabi kohta, mida Itaalia andis Tercase pangale (riigiabi SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN)) (ELT 2016, L 203, lk 1).

2 19. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Itaalia jt vs. komisjon, [T-98/16, T-196/16 ja T-198/16](#); vt ka [pressiteade nr 34/19](#).

3 Selleks, et abi võiks kvalifitseerida „riigiabiks“ ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses, peavad olema täidetud neli tingimust: eksisteerib riigi sekkumine või sekkumine riigi ressurssidest, see sekkumine võib kahjustada liikmesriikide vahelist kaubandust, see annab abi saajale valikulise eelise ning see kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi.

Euroopa Kohus tuleb kõigepealt meelde, et selleks, et eeliseid saaks lugeda ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses „abiks“, peavad need ühest küljest olema vahetult või kaudselt antud riigi ressurssidest ja teisest küljest peavad need **olema riigile omistatavad**.

Seejärel tõdeb Euroopa Kohus konkreetsemalt Tercase kasuks FITD sekkumise Itaalia riigile omistatavuse osas, et **Üldkohus ei eksinud, kui leidis, et komisjoni esitatud kaudsed tõendid, näitamaks Itaalia ametiasutuste mõju FITD üle, ei võimalda viimase sekkumist Tercase kasuks omistada Itaalia ametiasutustele**.

Euroopa Kohus leiab selle kohta, et Üldkohus kohaldas õigesti kohtupraktikat, mille kohaselt tuleb komisjonil kaudsete tõendite kogumi alusel tõendada, et kõnealused meetmed on omistatavad riigile, ega pannud seetõttu komisjonile kohustust järgida eelise riigile omistatavusega seoses rangemat tõendamisstandardit ainuüksi põhjusel, et FITD on eraõiguslik üksus.

Sellega seoses rõhutab Euroopa Kohus, et asjaolu, et abi andnud üksus põhineb erakapitalil, tähendab, et kaudsed tõendid, mis näitavad meetme riigile omistatavust, erinevad nendest tõenditest, mida nõutakse juhul, kui abi andnud üksus on riigi osalusega äriühing.

Järelikult ei kehtestanud Üldkohus erinevaid tõendamisstandardeid, vaid vastupidi, kohaldas Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikat, mille kohaselt on kaudsed tõendid, mis võivad näidata abimeetme omistatavust, tingitud juhtumi asjaoludest ja kontekstist, milles see meede võeti ning **kapitaliosalusel põhineva seose puudumisel FITD ja riigi vahel** on selles osas kindel tähtsus.

Euroopa Kohus täpsustab lisaks, et tema kohtupraktikat mõiste „riigi harund“ kohta, mis võimaldab õigussubjektidel tugineda üle võtmata või nõuetekohaselt üle võtmata direktiivi tingimusteta ja piisavalt täpsetele sätetele organite või üksuste vastu, mis alluvad riigile või on riigi kontrolli all, ei saa üle kanda ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses abimeetmete riigile omistatavuse küsimusele.

Lisaks lükkab Euroopa Kohus tagasi komisjoni argumendi pangandusliitu käsitlevatest õigusnormidest kõrvalehiilimise ohu kohta. Komisjon väitis nimelt, et niisuguse üksuse nagu FITD poolt erakapitalil põhineva panga kasuks sekkumise riigiasutustele omistamisest keeldumine toob kaasa kõrvalehiilimise direktiivi 2014/59⁴ artiklist 32, mis näeb ette kriisilahenduse juhiks, kui krediidiandja vajab riigiabile vastavat erakorralist avaliku sektori finantstoetust. Euroopa Kohus märgib selle kohta, et hoiuste tagamise skeemi võetud meetme kvalifitseerimine riigiabiks, mis võib käivitada kriisilahenduse, on endiselt võimalik ja sõltub nimetatud skeemi ja kõnealuse meetme tunnustest.

Lõpuks, Euroopa Kohus kinnitab, et Üldkohus tuvastas just kogu komisjoni esitatud tõendusmaterjali analüüsimise põhjal selle konteksti arvestades, et see institutsioon on rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et Itaalia ametiasutused olid FITD poolt Tercase kasuks võetud meetmete kindlaks määramisel läbi viinud põhjaliku riikliku kontrolli.

Meeldetuletus: Euroopa Kohtule võib esitada õigusküsimustega piirduva apellatsioonkaebuse Üldkohtu otsuse või määruse peale. Üldjuhul ei ole apellatsioonkaebusel peatavat toimet. Kui apellatsioonkaebus on vastuvõetav ja põhjendatud, tühistab Euroopa Kohus Üldkohtu lahendi. Kui menetlusstaadium seda lubab, võib Euroopa Kohus teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse. Vastasel juhul suunab ta asja tagasi Üldkohtusse, kes on seotud Euroopa Kohtu poolt apellatsioonimenetluses tehtud otsusega.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [tervikekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/59/EL, millega luuakse krediidiandjate ja investeerimisühingute finantsstabiilsuse taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT 2014, L 173, lk 190), artikli 32 lõike 4 punkt d.